

**Światowa Organizacja
Handlu i Unia
Europejska wobec
nowych wyzwań we
współczesnym biznesie
międzynarodowym**

Wstęp

We współczesnym biznesie międzynarodowym coraz większego znaczenia nabierają porozumienia i więzi regionalne, a po fiasku Rundy Doha Światowej Organizacji Handlu (ang. World Trade Organization, WTO) – także bilateralne. Ponadto – co jest istotne z punktu widzenia teoretycznego, szczególnie w przypadku państw rozwijających się – osłabieniu ulegają uzasadnienia względów praktycznych, a zwiększa się znaczenie rozwiązań normatywnych. Podłożem niepowodzeń Rundy Doha były zdecydowane stanowisko krajów rozwijających się dotyczące zmniejszenia subsydiowania rolnictwa przez państwa wysoko rozwinięte oraz różnice zdań między Stanami Zjednoczonymi i Unią Europejską w kwestii poziomu ograniczenia subsydiów rolnych. Na problemy rolnictwa UE zwrócono w monografii szczególną uwagę w kontekście podejmowanych reform funkcjonowania WTO. Bez takich reform charakter zaledwie symboliczny tej organizacji we współczesnym świecie będzie się pogłębiał.

Istotnymi problemami w rozważaniach aspektów teoretycznych i praktycznych współczesnego biznesu międzynarodowego są globalne uwarunkowania konkurencyjności w XXI wieku, określenie pozycji Unii Europejskiej wobec Stanów Zjednoczonych i Japonii, wskazanie roli innowacji i zatrudnienia we wzroście konkurencyjności, pozycji Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) w warunkach wzrostu konkurencyjności, ukazanie wzrostu roli usług, pozycji Unii Europejskiej wobec konkurencyjności Brazylii, Rosji, Indii i Chin (BRIC) oraz funkcjonowanie Unii Europejskiej w ramach reguł WTO.

W XXI wieku przed Unią Europejską stoi szereg ważnych wyzwań. Warto tu przede wszystkim wskazać te, które wiążą się z cenami towarów i surowcami. Są one ściśle ze sobą powiązane i dotyczą kwestii politycznych w obszarze rynków finansowych, rozwoju, handlu, przemysłu i stosunków zewnętrznych.

Ważne jest przedstawienie interakcji i współpracy między elementami systemu innowacyjnego na różnych poziomach działalności gospodarczej, ukazanie systemu innowacyjnego i procesu innowacyjnego, systemu innowacyjnego na poziomie regionu, systemu innowacyjnego we wzroście konkurencyjności, aliansów technologicznych, komplementarnych, addytywnych, konsorcjów badawczo-rozwojowych, consultingu i wiedzochołonych usług biznesowych (ang. Knowledge Intensive Business Services, KIBS), a także charakteru procesu innowacyjnego w kontekście konkurencyjności przedsiębiorstw. Warto podkreślić, że w procesie innowacyjnym niezwykle istotne są powiązania nauki, przemysłu i zarządzania (ang. *triple helix model*, model potrójnej spirali/helisy).

Uwagę zwracają nowe wyzwania dla Wspólnej Polityce Rolnej Unii Europejskiej, nowe cele tej polityki, jak też ważne kwestie bezpieczeństwa żywnościowego. Do wspólnych ram strategicznych powinien należeć zarówno rozwój rynku rolnego, jak i rozwój obszarów wiejskich, a także wykorzystywanie unijnych funduszy strukturalnych, które trzeba jeszcze bardziej ukierunkować na rezultaty, tak aby podlegały bardziej przejrzystym, ulepszonym zasadom ich stosowania. Ponadto jednym z najważniejszych elementów reformy Wspólnej Polityki Rolnej UE powinna być kwestia bezpieczeństwa żywnościowego.

W kontekście rozważanych zagadnień istotna jest pozycja WTO w kontekście globalnego kryzysu finansowego i ekonomicznego oraz pandemii COVID-19. Podejmowane w tym czasie przedsięwzięcia, głównie w obszarze polityki rolnej, związane były z długotrwałym przebiegiem rokowań handlowych i brakiem porozumienia końcowego Rundy Doha. Pojawiły się zatem nowe zjawiska we Wspólnej Polityce Rolnej UE wynikające z Rundy Doha. WTO natomiast powinna gruntownie zmienić przyszłościowy, już po Rundzie Doha, handel międzynarodowy artykułami rolnymi. W nowych uwarunkowaniach rozwojowych wynikających z osłabienia wielostronnego systemu handlu międzynarodowego także w czasie COVID-19 wyraźnie wzrosły rola i znaczenie G20.

W warunkach wzrostu konkurencyjności globalnej coraz większa uwaga zwracana jest na endogeniczne i egzogeniczne problemy transformacji Federacji Rosyjskiej. Wynika to z powszechnej świadomości zapotrzebowania na paliwa i energię oraz ze wzrastającej potrzeby bezpieczeństwa energetycznego i ogólnego bezpieczeństwa, szczególnie w obliczu konfliktu Rosji z Ukrainą. Rosja, dysponując olbrzymimi zasobami gazu ziemnego i ropy naftowej, może być atrakcyjnym partnerem gospodarczym, problem jednak polega na tym, że kraj ten swoje zasoby energetyczne pragnie wykorzystywać w charakterze instrumentu realizacji strategicznych celów politycznych.

W rozważaniach istotne znaczenie miało przedstawienie pozycji Unii Europejskiej wobec Chińskiej Republiki Ludowej w warunkach kryzysu gospodarki

światowej. W tym kontekście niezbędne było ukazanie dynamicznego rozwoju gospodarczego Chin, polityczno-prawnych podstaw stosunków dwustronnych, czynników i instrumentów polityki handlowej, dynamiki wymiany handlowej, przekształceń struktury towarowej oraz pogłębiania współpracy Unii Europejskiej i Chin.

Podkreślić również należy intensyfikację stosunków dwustronnych oraz perspektywy współpracy między Unią Europejską i Chińską Republiką Ludową. Ich stosunki ekonomiczne w XXI wieku uległy znacznemu rozszerzeniu, co wynikało ze wspólnych interesów. Kryzys ekonomiczny przełomu pierwszego i drugiego dziesięciolecia przyczynił się do powstania planów pobudzenia gospodarek obu stron, co prowadziło do zacieśniania wzajemnych stosunków. Po obu stronach istnieją warunki i przesłanki dla dalszego rozwoju współpracy ekonomicznej, co ma szczególne znaczenie w czasie trwającej pandemii COVID-19.

We współczesnych warunkach rozwoju zwraca uwagę chińska inicjatywa Nowego Jedwabnego Szlaku. Jedwabny Szlak od czasów starożytnych do wczesnego średniowiecza był głównym szlakiem handlowym łączącym Chiny z Bliskim Wschodem i Europą. W roku 2013 Chiny zapowiedziały rewitalizację tego szlaku w celu intensywnego wsparcia swojej gospodarki, zamierzając przeznaczyć około 113 mld euro na infrastrukturę nowych tras handlowych do Europy, Azji i Afryki.

Pojawiają się obawy, że w ten sposób Chiny będą chciały przede wszystkim rozszerzyć swój wpływ na gospodarkę światową. I choć nikt nie chce Chinom zabronić budowy infrastruktury, to jednak podkreśla się, że chodzi tu raczej o współpracę, która byłaby ekonomicznym sukcesem dla wszystkich stron. Z tego względu plany czterostronnej współpracy Australii, Stanów Zjednoczonych, Indii i Japonii należy postrzegać jako alternatywę wobec Nowego Jedwabnego Szlaku, nie zaś jako jego konkurencję.

Warto również podkreślić, że szanse na to, iż świat doświadczy długiego okresu osłabienia, a może nawet straconej dekady, są wciąż wysokie, co znajduje potwierdzenie podczas pandemii COVID-19. Dodatkowym elementem, który je zwiększa, jest rosnący sprzeciw wobec interwencji rządowych. Tymczasem zwłaszcza w warunkach kryzysowych, do jakich wspomniana pandemia z pewnością należy, takie działania interwencyjne mają rację bytu.

Celem monografii jest przedstawienie Światowej Organizacji Handlu i Unii Europejskiej w warunkach nowych wyzwań współczesnego biznesu międzynarodowego. Zmodyfikowanie i rozszerzenie dotychczasowego ujęcia poszczególnych problemów oraz wyprowadzenie na ich podstawie nowych uogólnień i wniosków stanowi nową wartość wnoszącą istotny wkład w dorobek naukowy tej dziedziny badań.

Nową wartość stanowi również holistyczne ujęcie rozważanych zagadnień częściowych, których analiza przeprowadzona została przy pomocy zarówno ilościowych, jak i jakościowych metod badawczych. Posłużono się przede wszystkim metodami realistyczną, deskryptywną i komparatystyczną, a także metodami statystyki opisowej i prognozowania. W realizacji zamierzenia badawczego wykorzystano również metodę dedukcyjną oraz metodę analogii.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl